

erede Medlem for Randers Amts 1ste Valgfreds (Th. Christensen) udtalte sig jo særlig imod den første erede Taler, der har tillet Endringsforslag (Dahlkild). Han sagde ligefrem, at dersom han skulde ønske Forandringer i Lovforslaget, skulde det være i sit modsat Retning af, hvad der tilsigtes af den erede Forslagsstiller. Naar han imidlertid indskrænkede sig til at sige, at han vilde rette det Spørgsmaal til Justitsministeren, om saadanne Smaaforandringer, som han antydede, vilde kunne udsætte Lovforslagets videre Gang for nogen Ulempe, vil jeg dertil bemærke, at det forekommer mig, at det erede Medlem maa kunne sige sig selv, at saadanne Forandringer ville let kunne medføre den Fare, som det erede Medlem selv frygtede. Jeg skal tillade mig at minde om, at vi jo ere temmelig langt fremskredne i denne Session, og jeg skal fremdeles minde om, at det Lovforslag, her foreligger, er Resultatet af Forhandlinger, hvori de forskjellige kommunale Myndigheder have deltaget, at Sagen har været undertastet en meget omhyggelig Overveielse og Drøftelse, og at de forskjellige Hensyn og Interesser ere veiede imod hinanden. Nu, paa et saa fremrykket Standpunkt at gjøre Forandringer tror jeg altid vil have sine meget store Betænklichkeiten. Disse Bemærkninger kan jeg ogsaa i det Væsentlige rette imod det erede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgfreds (Dahlkild). Han saavel som det erede Medlem for Randers Amts 5te Valgfreds (Th. Christensen) førte iøvrigt det bedste Forsvar for Lovforslaget og for dets hurtigst mulige Vedtagelse, idet de begge erkjendte, at der maa siges at være en praktisk Trang dertil, og at det er særdeles nødvendigt, at en saadan Lovbestemmelse saa snart som muligt udkommer. Det er jo ogsaa denne Omstændighed, der har ført til, at dette Lovforslag overhovedet er blevet forelagt paa et saa sent Standpunkt i Sessionen, idet jeg under andre Omstændigheder ganske vist ikke vilde have set mig foranlediget til at forelægge Rigsdagen et saadant Lovforslag, saa meget mindre som det vel ikke er nogen Umulighed, at der senere kan blive Spørgsmaal ogsaa om andre Forandringer i Bygningsloven end dem, der foreslaas netop i det foreliggende Lovforslag. Men man har fra alle Sider erkjendt, at der er en høj Grad af praktisk Trang til at gjøre Forandringer i den nu gjældende Bygningslov paa de Punkter, der omhandles i Lovforslaget, og det erede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgfreds (Dahlkild) udviklede jo ogsaa igjennem forskjellige Exempler, til hvilke flemme Resultater den nu gjældende Bygningslov kunde føre. Jeg vil ikke sige, at han var ubetinget heldig eller havde ubetinget Ret i alle de Exempler, han anførte; men det er ganske vist, at det har vist sig, at Bygningsloven af 1871 kan anvendes og er bleven anvendt paa en saadan Maade, at de Formaal, man havde for Die, da man vedtog Loven af

1871, derved i højeste Grad ere bleve tilfidesatte. Netop fordi Byggelysten i dette Dieblit er, — jeg veed ikke, om jeg kan sige paa sit Højeste, men — i alt Fald paa et Høidepunkt, netop derfor er det paatrængende nødvendigt ikke at lade Naar gaa hen, inden man sætter en Stopper for yderligere Byggeri af samme Art, som man kan finde Exempler paa ved at gaa lidt ud ad Nørrebro eller i Nærheden deraf. Men hvad det erede Medlem saaledes anførte i den første Del af sit Foredrag, det, hvorved han egentligt bylede mest, var Angreb paa den nu bestaaende Byggeslov, og altsaa med det Samme et Forsvar for det Lovforslag, der foreligger. Jeg skal ikke komme videre ind paa de almindelige Betragtninger, han gjorde gjældende. Jeg skal kun gjøre den ene Bemærkning, som jeg allerede har antydet, at der i dette Forhold aabenbart er forskjellige Hensyn og Interesser, der maa veies mod hinanden. Det erede Medlem lagde en særlig Vægt paa, hvad han kaldte og hvad man pleier at kalde de sanitære Interesser. Han mente, at ligeoverfor disse Interesser, maatte de Interesser som Grundeierne maatte kunde føle sig særlig kaldede til at gjøre gjældende, vige. Jeg skal nu ikke disputere med det erede Medlem derom, skjøndt jeg dog maa tillade mig at gjøre den Bemærkning, at man heller ikke er berettiget til at se bort fra de private Eiendomsinteresser, og at det ganske vist forholder sig saaledes, at Kjøbenhavns Kommune i dette Dieblit eier en ikke ringe Del af de Grunde, hvorom der kan blive Spørgsmaal; men det turde dog være et stort Spørgsmaal, om man ikke maa sige, at den overveiede Del af de Grunde, for hvis Vedkommende denne Lov kan finde sin Betydning, er i Hænderne paa Private, og jeg tror, at man maa erkjende, at man ikke uden nøiere Overveielse maa skride til gennem Lov at foretage Forandringer i den Lovgivning, i Genhold til hvilken de Paagjældende have kjøbt deres Eiendomme, hvorved disse Eiendomme maa siges at tabe betydeligt i Værdi. Men, som sagt, det er just ikke dette, jeg væsentligt vil fremhæve overfor det erede Medlem; men der er en Betragtning, som det forekommer mig, at der er Opfordring til her at gjøre gjældende, den nemlig, at man ikke maa tro, at man naaer det Maal, man egentlig nærmest tilsigter, ved ensidig at fæste sin Opmærksomhed paa en enkelt Side af Sagen. Man kan arbejde saa stærkt og ensidigt for de sanitære Interesser og i Interesse af de uheldigt stillede Samfundsklasser, at man i Virkeligheden derigjennem kun kommer til at gjøre disse sidste meget stor Skade. Man maa jo ikke glemme, at de ringere stillede Samfundsklasser, de, der ikke have Naad til at udsøge sig de bedste Boliger, dog ere nødte til at skaffe sig Boliger, men jo dyrere man gjør den Grund, der bebygges, desto dyrere maa ogsaa Beboelsesleilighederne blive, og ved at give en Byggeslov, som i altfor høj Grad